

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagosi)

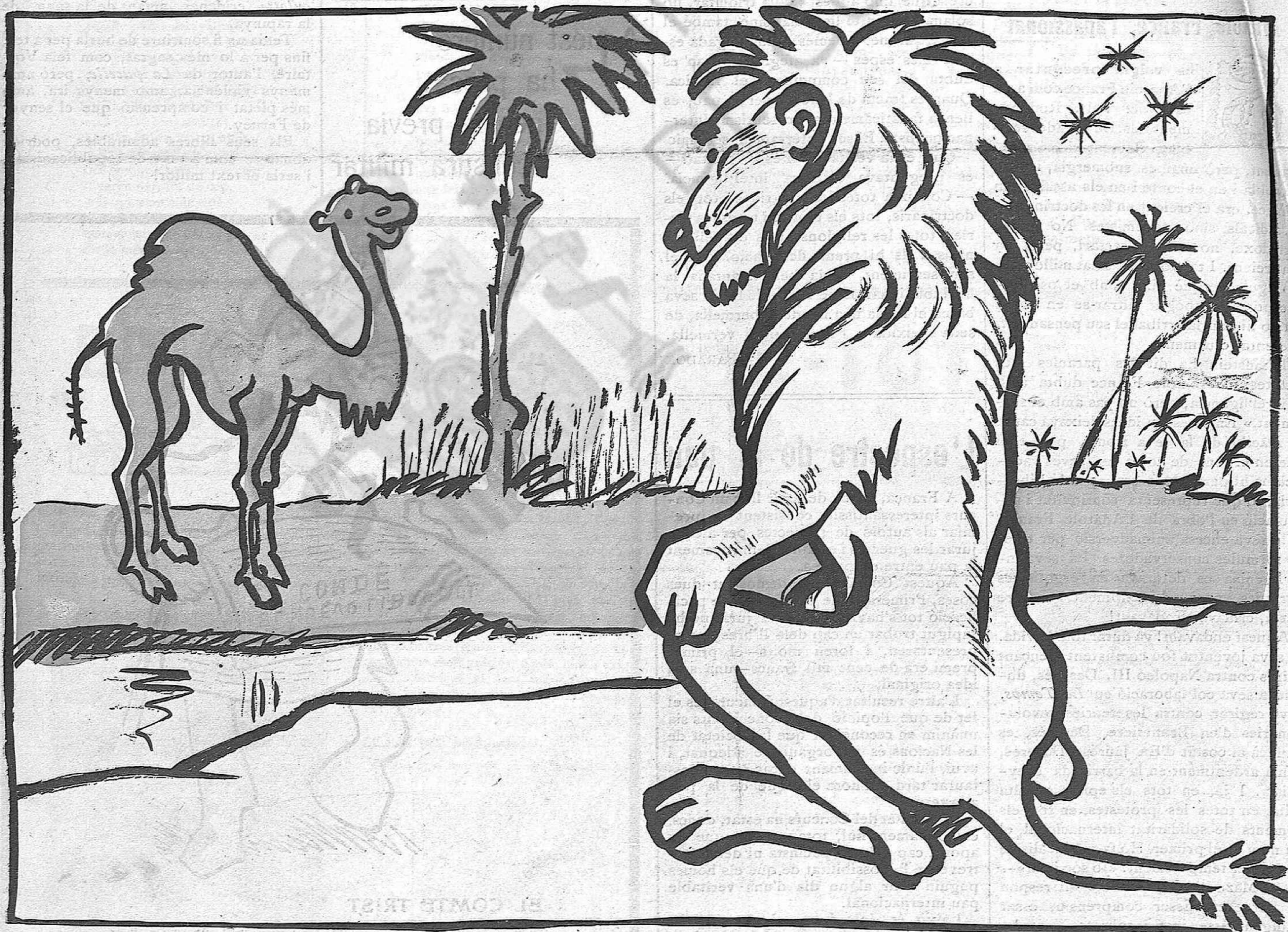
AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

DE QUAN LES BÈSTIES PARLAVEN

EL LLEÓ QUE ÉS AFICIONAT A LA POESIA:

—Mira, noi, que si salto el riu
et menjaré de viu en viu!

Campanya electoral

Ja hi som. És a dir, ja hi són. Els que hi són, són els anglesos. Ja tornen a fer eleccions, ja tornen a votar: Vinga manifestos, discursos, articles als diaris i cartells pel carrer... Sembla que les eleccions constitueixen per al món anglès un esport tan atractiu com el futbol.

Hi ha gent que es pensa que els pobles es cansen de fer eleccions, que els electors es fatiguen de votar sovint. Però això és una suposició absurda. Quina fatiga pot produir el dur un parell de vegades l'any un petit full de paper al col·legi electoral? Els homes, que no es cansen de menjar, tot menjant quatre vegades cada dia, com poden cansar-se votant cada sis, o cada vuit o cada deu mesos?

De campanyes electorals n'hi ha a cada punt per tot arreu, i si, segons el nostre parer no cansen, la veritat és que amoïnen. Una campanya electoral mou enrenou, agita les passions, porta polèmiques, costa diners. I per molta que sigui la nostra admiració per a l'exercici dels drets moderns, compremem que quan un poble passa una llarga temporada sense campanyes electorals, sembla que sigui al cel. Això explica que avui, dins l'Estat espanyol, ningú no tingui pressa per a fer eleccions. I si la gent no té pressa, com podem suposar que en tingui la Constitució, que és un simple paper i que no té desitjos ni voluntat ni pensament propis?

Diu el general Primo de Rivera que, probablement, aviat governarà la Unió Patriòtica i que, possiblement, el futur Govern convocarà, temps a venir, eleccions, no sap quan, ni com ni de quina manera perquè això no és cosa d'ell. Tot fa creure per tant, que encara durarà una bona estona el període tranquil, marcat per l'absència del bellageig i la cridòria electorals. Qui vulgui veure eleccions, que se'n vagi cap a Anglaterra.

Anatole France, l'apassionat

S'ha volgut presentar a l'Anatole France com a un escèptic. Fals. Rodonament fals. De vegades semblava fluctuar el seu pensament, però mai es submergia, i en la novel·la i en el conte i en els assaigs, en France, era el creient en les doctrines no ja radicals, sinó extremistes. No era un ortodoxe, no era un sectari, però era un creient. I tal volta ha estat millor que ho sigui, perquè així, amb el pseudo-escèpticisme, ha pogut filtrar-se en zones on no hi hauria arribat el seu pensament, presentat cruament.

L'Einstein ha dit les paraules més exactes: «L'Anatole France dubta amb la intel·ligència, però no pas amb el sentiment.» En totes les idees deixava caure el reactiu de la seva ironia, però com que en el fons de totes les seves vacil·lacions hi persistia la seva passió llibertària, lo que representa continuïtat i articulació en l'obra de l'Anatole France, és la seva encesa animadversió per totes les fórmules conservadores. La seva intel·ligència es deturava en ergotismes pirrònics, però el sentiment, sempre alerta, cridava: Endavant!

Aquest endavant! va durar tota la vida. La seva joventut fou combatent, llençant sàtires contra Napoleó III. Després, durant la seva col·laboració en *Le Temps*, es va regirar contra les teories revolucionàries d'en Brunetiere. Després, es col·locà al costat d'en Jaurès. Després, formà ardentment en la barricada dreyfusista. I ja, en tots els episodis d'alta lluita, en totes les protestes, en tots els moments de solidaritat internacional, el seu nom és el primer. Ho fa per idealisme i ho fa per temperament. «Jo sóc just.»— diu en Mazure. «Sigueu bo.»—li respon M. Bergeret. Ésser comprensiu, ésser indulgent, ésser just, i, sobretot, ésser bo—heu's aquí tot Anatole France. Lo altre són teories, prejudicis i dogmes.

Fins on arribava la seva passió ho prova la seva actitud envers en Charles

Maurras. Aquest l'ha estimat sempre, l'ha defensat sempre, malgrat la separació d'idees. Arribat el moment de la seva admissió a l'Acadèmia, l'Anatole France votà en contra d'en Maurras, perquè creia que amb aquest l'odia triomfar, no solament la intel·ligència, sinó també el monarquisme. Ademés, cada vegada escriu més espès—va afegir.—Quan es dubta del seu comunisme, el ratifica. Quan es tracta de laborar per la pau, es llença fanàticament al proselitisme internacionalista. El seu enterrament serà laic.

Què és la veritat? On és la veritat?—es preguntava la seva intel·ligència. — Coneixia totes les doctrines i tots els doctrinaris, tots els teòrics i totes les teories, totes les religions i tots els religiosaris, i els hi prenia declaració. Però el seu sentiment, renia ben imantada la brúixola i mai perdé el Nord. En la seva barca hi havia una bandera bermella, de seda i teixida a França, però vermella.

PARADOX

L'espectre de la pau

A França, acaba de tenir lloc un Concurs interessantíssim consistent en premiar als autors de projectes per a conjurar les guerres i establir definitivament la pau entre els pobles.

Aquest Concurs ha demostrat dues coses. Primera, que en matèria de pacificació tot s'havia dit, car el jurat no ha sapigut trobar en cap dels llibres que es presentaren, i foren molts—el primer premi era de cent mil francs—una sola idea original.

L'altre resultat d'aquest Concurs, és el fet de que l'opinió dels concursants sia unànim en reconèixer que la Societat de les Nacions és un organisme adequat, i avui, l'únic instrument eficaç per a instaurar tard o d'hora el regne de la pau a la terra.

El resultat del Concurs ha estat, doncs, completament nul, tota vegada que no aportà cap solució pacifista ni deixà entreure la possibilitat de que els homes puguin fruit algun dia d'una veritable pau internacional.

I això és dolorós, però no sorprèn gaire. La veritat és que no ha sorprès a ningú. Ni als homes polítics, ni als homes de negoci. Després de cinc anys de recerques vanes, de conferències fracassades i de tanteigs inútils, arriba a com-

pendre's que la gent no es preocupi gaire de la pau futura.

L'aeròpag pacifista de Ginebra ha assolit, per l'esforç de dues democràcies no gaire semblants, però ambdues honorades i generoses, un punt que sembla el màxim de la seva elasticitat. No ha matat la guerra, com diu el perspicu Mr. Hymans, però ha tapat les esclatxes per on podia introduir-se. Però més enllà de la pau protocolària de Ginebra, hom veu estendre's l'ombra rojenca de la guerra, com un reflexe de cada personalitat nacional i de cada problema d'interès patriòtic.

Per aquesta raó han anat callant els «romàntics» de la pau...

Però és ben de debò que no podrem algun dia enterrar la guerra?

«L'única força que em fa viure, diu Gorki, és la fe que tinc en la definitiva victòria de la raó i de la pau.»

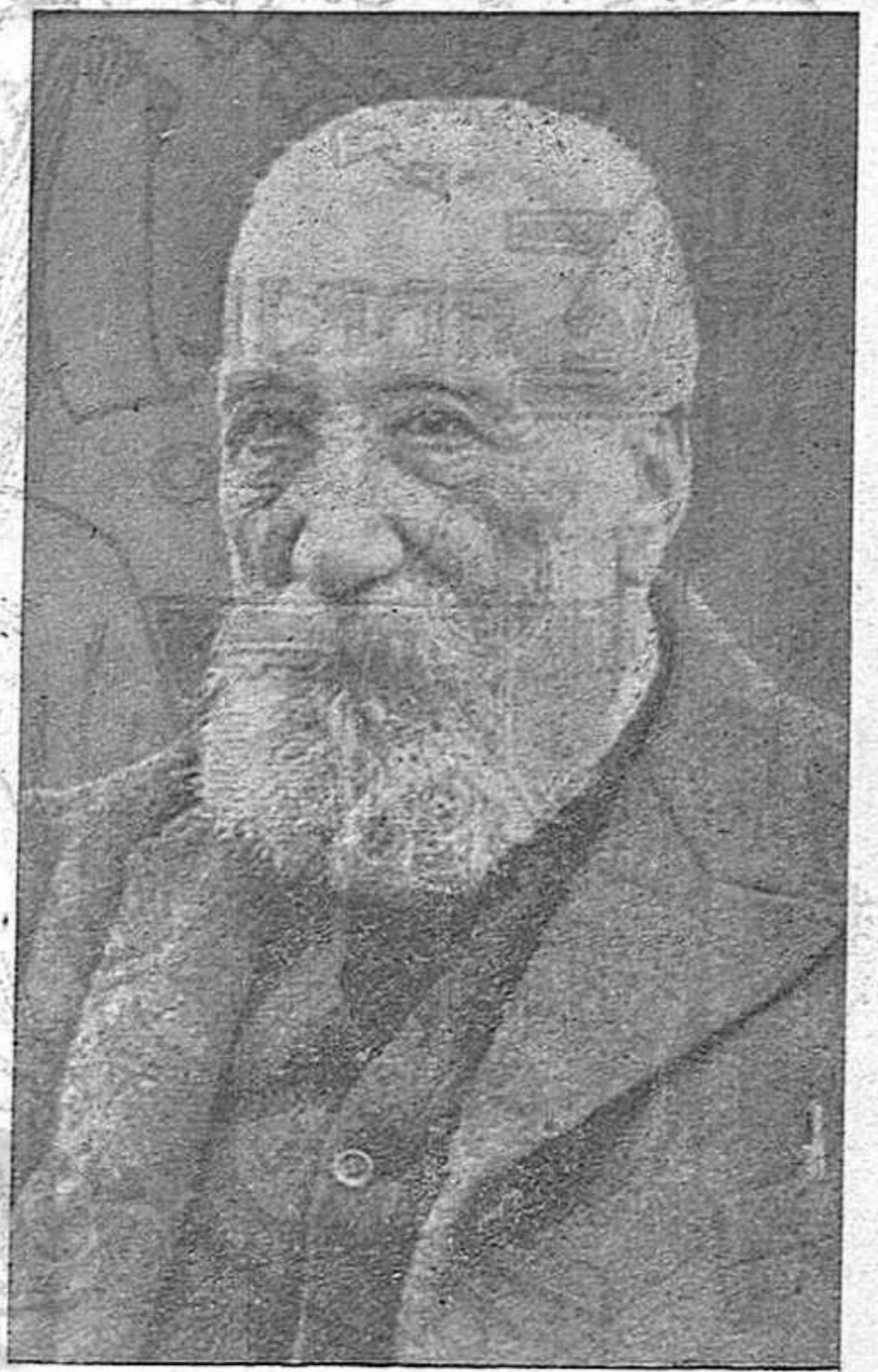
Dolça esperança que serà possible solament el dia en que s'acabi la «conquesta de mercats» i s'ensorrin les duanes...

I així com l'atemptat al bé de altri desapareixerà amb la propietat privada, així mateix morirà la guerra quan el treball sia lliure i els seus productes, patrimoni de tots els homes i de tots els pobles.

GLICINI

Aquest número ha passat per la prèvia censura militar

La mort d'Anatole France

ANATOLE FRANCE mort a Tours el passat dia 13.

Als llegidors de LA CAMPANA DE GRACIA no se'ls ha de dir: «Ha mort el gran novel·lista Anatole France!» sinó: «Ha mort el gran republicà!» Perquè Anatole France era un dels pocs republicans que quedaven a la terra. Era un republicà, no obstant, de «la república de Plató», és a dir: tot lo contrari d'un innoble *sans-culotte*, cridaner, amant de la sang i de la rapinya.

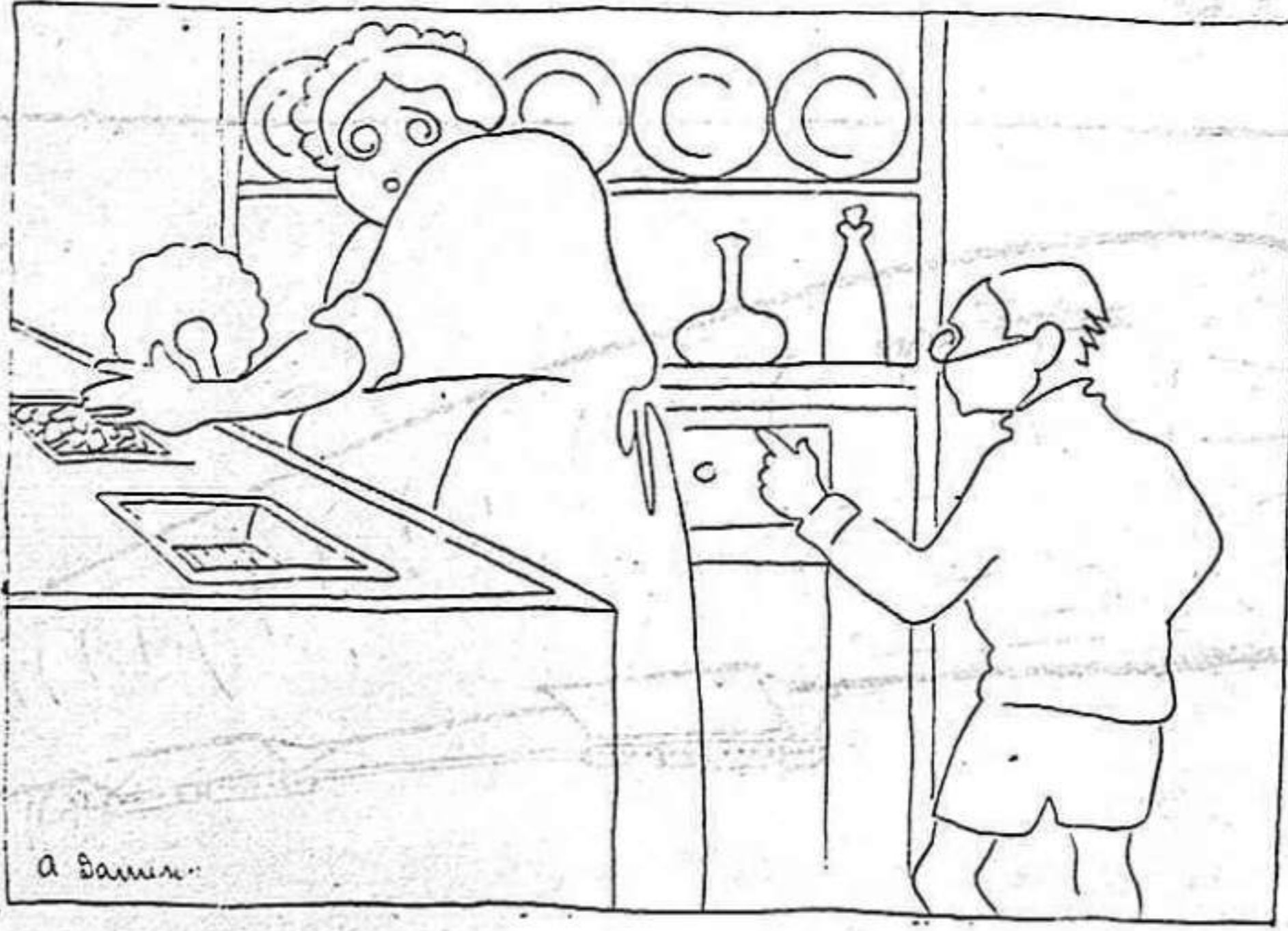
Tenia un fi somriure de burla per a tot, fins per a lo més sagrat, com feia Voltaire, l'autor de *La pucelle*, però amb menys violència, amb menys ira, amb més pietat i comprensió que el senyor de Ferney.

Els seus llibres admirables, podrien donar-se com a text de republicanisme, i seria el text millor!

EL COMTE TRIST

—Té, ara no podré viure ni dedicant-me a la literatura.

DEL MAL EL MENYS

—Mamà, la minyona ha trencat tots els plats!
Però no t'amoïnis, eren bruts!

ÈXIT EDITORIAL

El comte de Romanones, talentarri com n'hi ha pocs, advocat de molta lletra, (i) macarrònic orador, polític dels més frescales, minaire dels més ricots, governant d'aquells que en surten a tot arreu a trompons; boloni dels de primera, car cosa és que sap tothom, que va venir de Bolònia amb el birret de Doctor. Gran amic d'àpats i juergues, cap de partit dels pitjors, ha escrit un llibre, un gran llibre, (volia dir un llibre gros), en el qual segons l'anunci que a l'estranger s'ha impres molt, explica la seva història amb pèls i senyals i tot. Es clar, la història política, a d'home públic tan sols, des de que essent encar jove li varen dar, tot de cop, a llarga vara d'alcalde crec, a la Vila de l'Os, endevinant que era un pròcer d'allò més liberalot.

capaç d'anar lluny, encara que hagués d'anar-hi a peu coix, cosa que an ell no el molesta ni gota, com sabem prou. El llibre d'en Romanones m'intrigava de debò i en saber que sortiria aviat, allà a la Cort d'Espanya, vareig posar-li a un amic molt bon xicot dues ratlles per a dir-li que sense cap dilació, me'l comprés al punt de veure'l en algun aparadò, encar que costés vint durus, que és per mi un capital gros. Un llibre d'en Romanones! Quina font d'inspiració per un versaire que cerca treure-li la punta a tot! Per fi lleigeixo al diari amb una fonda emoció, que havia sortit el llibre, que era voluminós, que tenia una coberta que feia bastant de goig i que la gent, per a mirar-lo, feia cua, com llavors d'aquelles cues que es veien sempre dels estancs aprop.

—Eureka!— cridava— eureka!— esperant el llibre nou, però en loc de vindre el llibre vareig rebre quatre mots del meu bon amic que em deia: —No et puc servir, amic «Flok»; del llibre que em demanaves s'és agotat l'edició; se la queda el Directori completa; als aparadors ni un exemplar em veuries, la pols se'ls ha endut tots. I en trobar-se amb aquest èxit tan complert i sorollós, se n'és anat cap a França el seu conegut autor, qui es creu que marxa a Bolònia per doctorar-se de nou, abans que del llibre pugui fer la segona edició.— I jo que tant l'esperava! No hi ha res segur al món!

(1) Menuda...

FLOK

Tit Livi

Com ja ha comentat la premsa mundial, a Roma un sacerdot ha trobat 107 llibres de l'historiador romà Tit Livi.

La troballa té una valor incalculable. Tit Livi és, potser, el més important dels historiadors romans. Tàcit i Teòcrit queden molt per davall de Tit Livi, al nostre entendre, perquè Tit Livi explica els fets amb passió, amb fogositat. I això que fins ara s'ha anat creient que era una tara per un historiador, estem segurs que és una gran qualitat.

L'historiador no deu acontentar-se de dir els fets esquetament sense decantar-se a una part ni a l'altra. Això és molt poc humà. I cal tenir en compte que l'historiador que narra només sense sentir aquella cosa i sense apassionar-s'hi, ha d'ésser forçosament un mal historiador.

La passió fa que l'historiador calli coses que no li convé dir-les i en diu altres que no deuria dir i a voltes tergiversa els fets—objecciona certa gent—. I en contestació a això, llegiu la història de Napoleó escrita per qualsevol espanyol i llegiu-la escrita per un francès, i en notareu la diferència.

Per això l'historiador Tit Livi ens in-

teressa més que els demés, perquè és més apassionat que els altres. Aquests 107 llibres, suara apareguts, portaran segurament força llum per a conèixer un poc més el món antic.

S. P.

Urdinencs ambulants

Quan es vol dir que un poble d'aquest pellanc de món que hom n'ha dit Espanya, i que molts en diem Península Ibèrica, per incloure-hi també Portugal i per altres raons ideològiques, és superlativament endarrerit, diem que s'assembla a Les Urdes. Fa relativament pocs anys que les Urdes són descobertes pels espanyols. Les Urdes eren dins el territori comprès amb el nom d'Espanya, però eren la majoria dels súbdits espanyols que les ignoràvem. Ara que les coneixem i sabem el seu estat cultural semi-selvàtic, quan veiem un home ignorant en accés (com tants i tants en corren) desseguida se'ns apareix la visió de Les Urdes i el comparem als habitants d'aquell país.

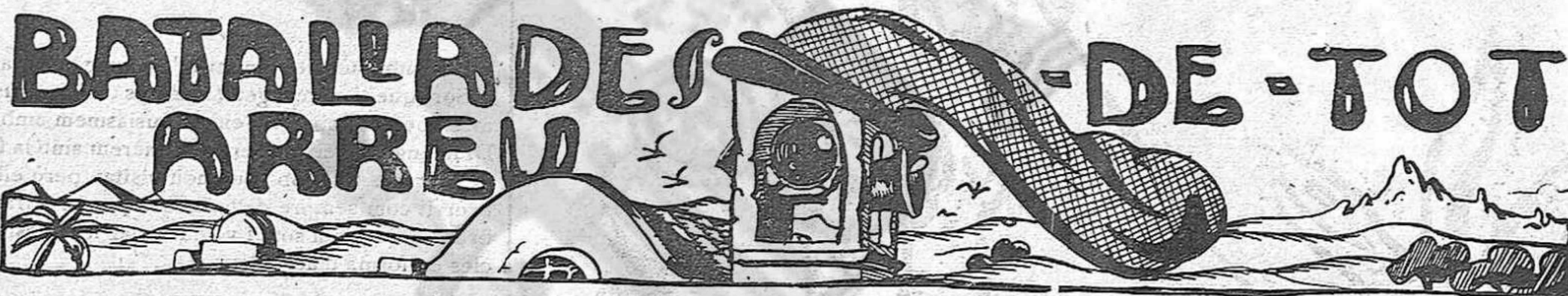
D'urdinencs—que no coneixen Les Urdes—en trobareu a cada pas. Jo crec que n'hi ha una caterva ambulants a cada població que són la gent que els plau figurar en la societat.

En les colònies estiuejants, hi ha una caterva de urdinencs que espaordéix. En moltes societats que àdhuc es diuen artístiques i culturals—no sabent que volen dir aquestes paraules—hi trobareu els urdinencs que us faran tornar el vi agre. Adhuc m'atreviria a dir que els urdinencs han invadit molts llocs i corporacions que tenen un ampli caràcter públic.

Es tan gran el nombre d'urdinencs ambulants, que temem que el dia de demà Les Urdes imperin.

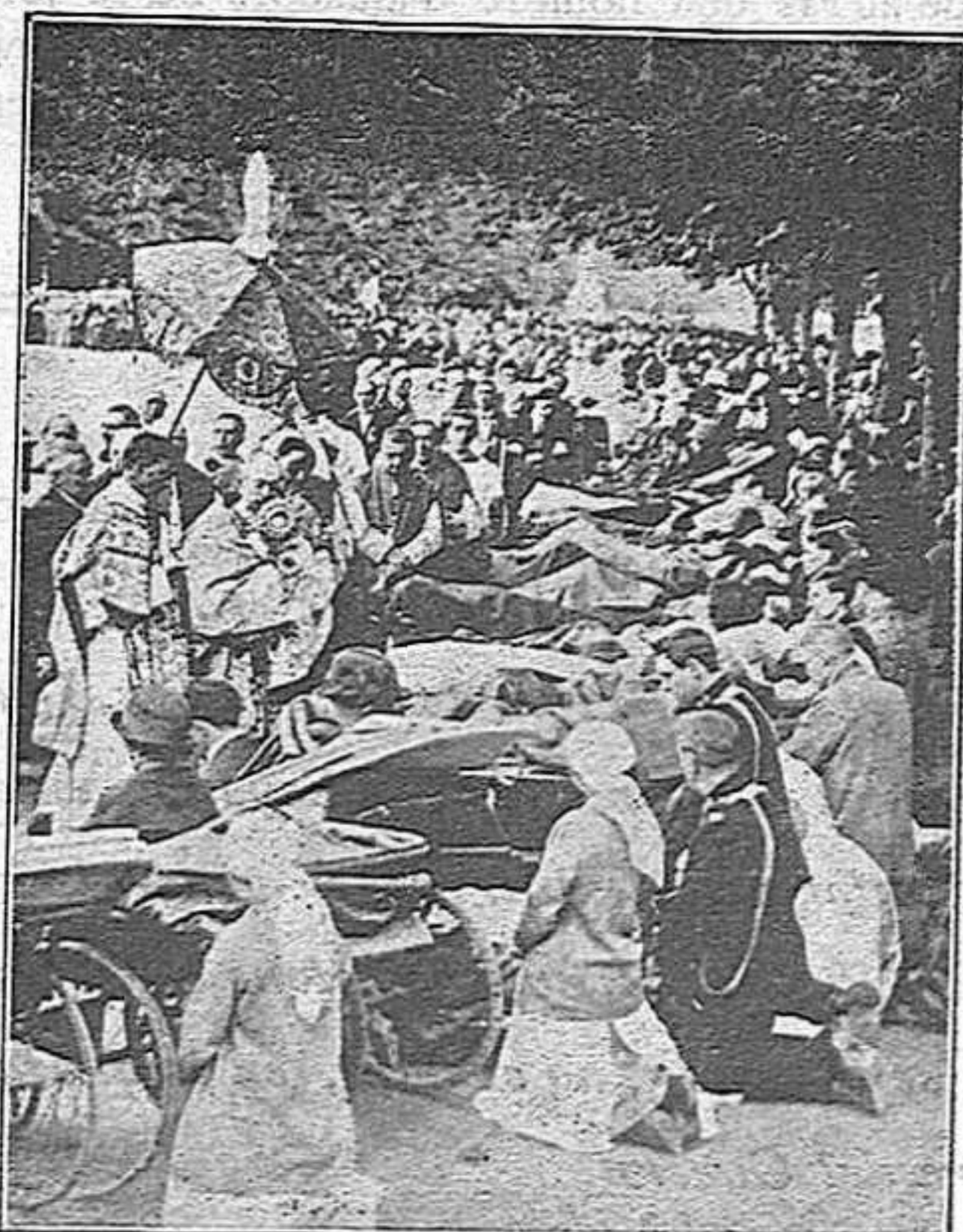
Cal vetllar per la cultura. Un país sense cultura és mort. Un bon pare estalvia, si cal, el menjar, per a educar i instruir bé als fills. El govern d'un estat té l'obligació imprescindible d'ésser com un bon pare i deu sacrificar tot lo altre per la cultura. Sinó ho fem així, la caterva d'urdinencs ambulants s'imposarà, malmement tot el tresor espiritual nostre.

SALPER

LOURDES

Lourdes és un dels llocs de peregrinació més graciosos del món, un dels llocs que més es presen a la caricatura. Però a la caricatura violenta, terrible, a la caricatura que és com una botetada.

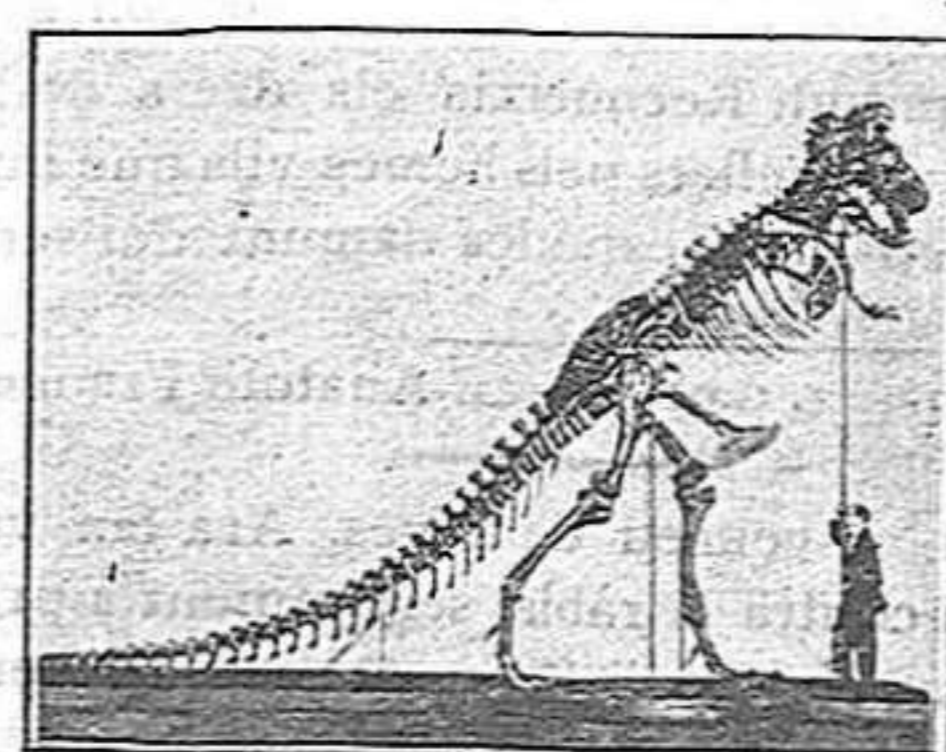
Lourdes.

Zola, el gran novel·lista francès, l'escollí per a una de les seves *Tres Ciutats*. Cap i casal de la superstició, Lourdes és una guardiola que cada any dona una fortuna a l'Església. Si un terratrèmol ensorrís la basílica, la cova, la Verge i la Bernadeta, no es perdria gran cosa.

Nosaltres, de totes maneres, no ens podem queixar. Perquè si els francesos tenen un Lourdes, nosaltres tenim un Sant Josep de la Muntanya també molt graciós, en el que s'exigeix que quan s'escrigui al Sant miraculós demanant-li algun favor, s'inclougi en la carta un segell per a la resposta.

EL PAS DEL DINOSAURUS

Veu's aquí la senyal de les petjades d'aquesta

El tyranno saurus de L'American Museum de New-York.

bèstia temible que habità el món dels vius—això dels vius és un dir—abans de que Jehovà—el Déu de les Batalles, segons es lleigeix en el *Genesis*—

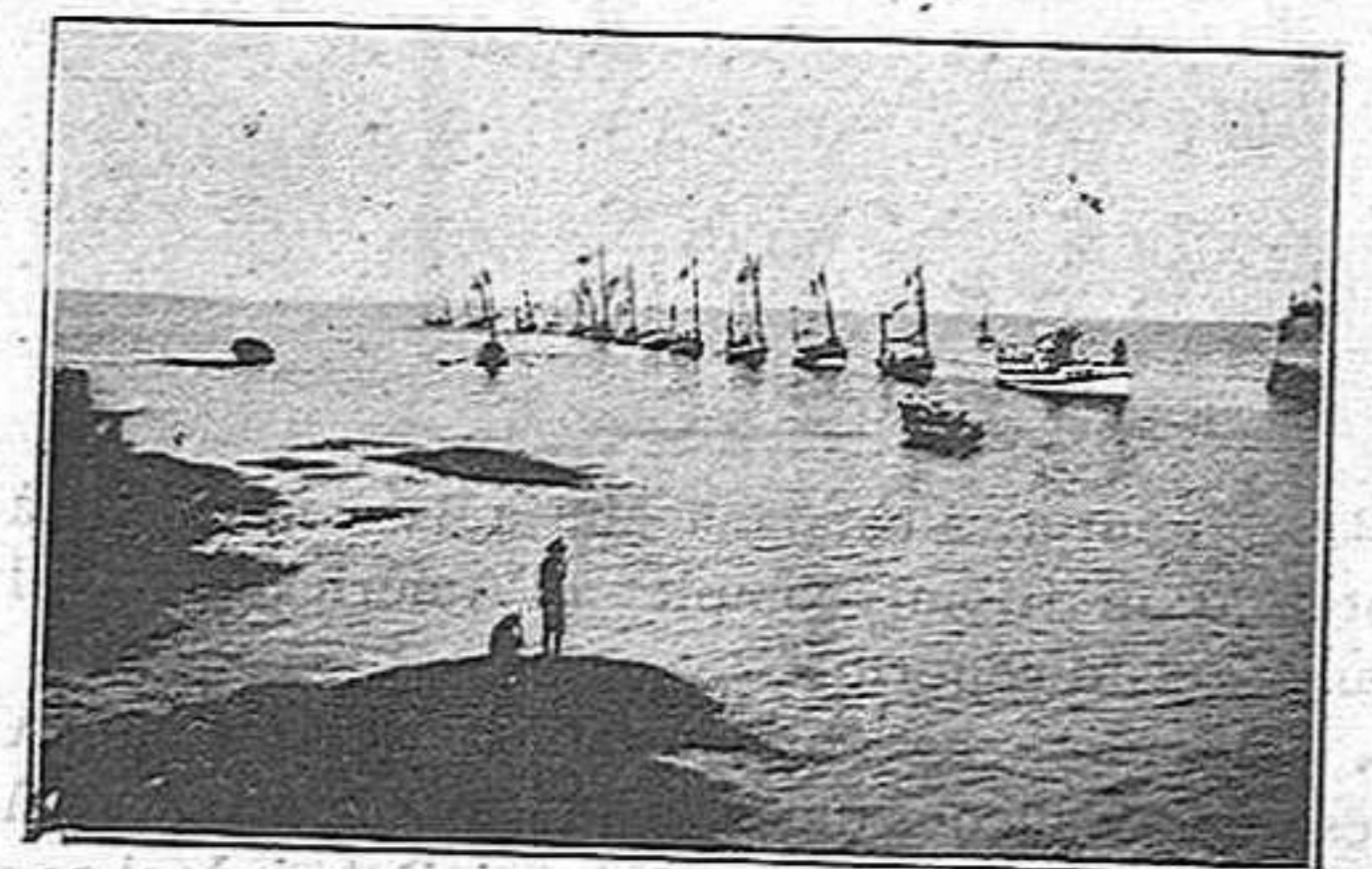
descarregués sobre la terra aquell gran mullader conegut pel nom de diluvi universal. Aquest mullader no va servir més que per a demostrar que Noé, además del primer borrarxo sigüé el primer fuster. Llavors degué morir el dinosaures. No ens atrevim a afirmar-ho, però és gairebé segur. Déu va manar a Noé, que, per a la conservació de l'espècie, posés dintre l'arca una parella d'animals de cada classe, enteneat-se que aquesta parella s'havia de compondre de mascle i femella.

Doncs bé: O el dinosaures no cabia a l'arca—cosa molt probable donada la seva alçària—o no es trobà la parella. Jehovà estava renyit amb aquesta mena d'animals.

El cas és que aquesta espècie s'extingí. És una llàstima. Perquè ara, en els temps que correm, ens farià molt servei.

LA FE

Aquests humils pobladors de Barfleursón unes gentes que, si no altra cosa, tenen fe. Abans la fe

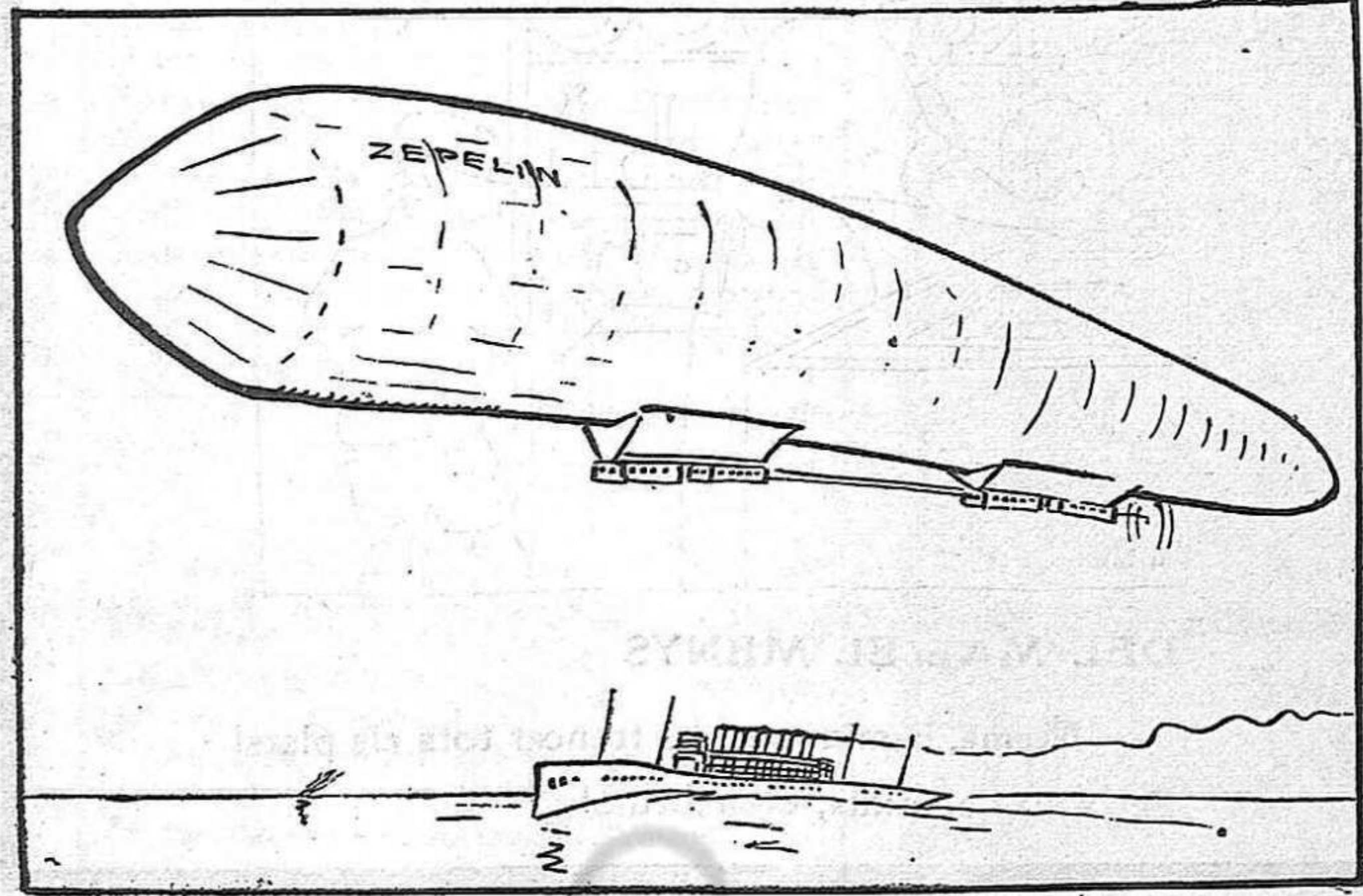
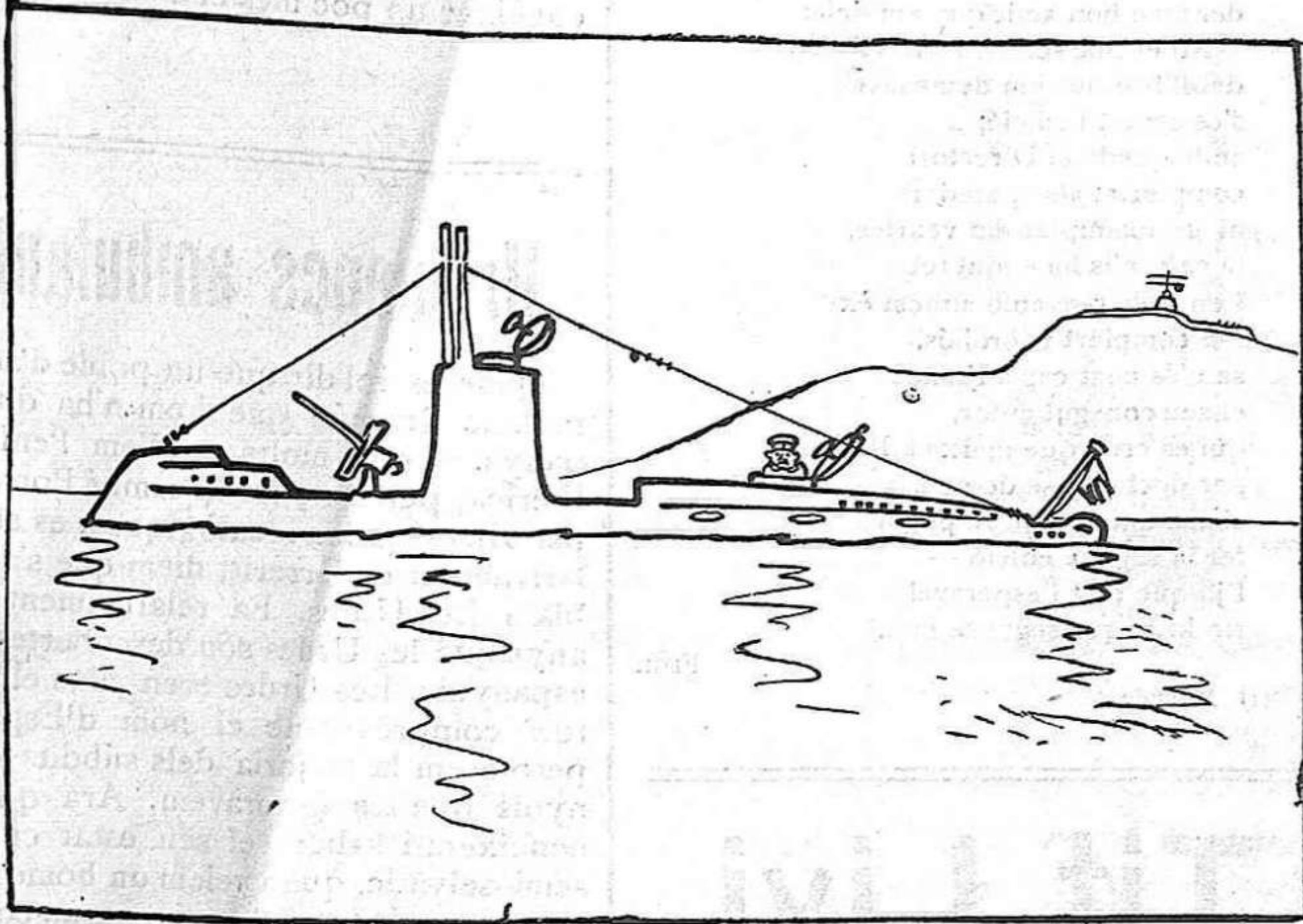
La benedició de la costa a Barfleur

segons diuen, feia miracles. Avui cap de les virtuts teologals en fa. Avui únicament els pot fer el diner. I encara, segons quins: uns miracles senzills, d'estar per casa. Però cap més. El de Jesús aquietant les aigües de Tiberiades no el podria fer avui ningú: ni un dels polítics nous de trinca, ni un fabricant de Sabadell enriquint venent gènere averiat a França quan la passada guerra.

No obstant, aquests humils pescadors, encara conserven en el fons del seu cor la fe. I cada any es reuneixen davant del mar per a beneir les seves aigües i demanar-li clemència. Entre la multitud són moltes les vídues, els òrfens, que pregunten amb fervor. Però malgrat aquest fervor, malgrat aquestes pregàries, l'any que ve seran més les vídues, seran més els òrfens.

I és que el mar, com tots els altres elements, no té pietat. I és que la fe ja no té cap valor i ha deixat d'ésser virtut.

LA CIVILITZACIO

Eines de fer mal.

La cega enamorada

Avui l'he vist, com cada dia,
passar pel meu carrer abscondit,
té els ulls oberts vers l'infinit,
orfes de llum i d'alegria.
El seu cos gràcil inundat de sol
fa cada dia la mateixa via,
que atenua, un moment, sa melangia
l'amor que sent com un únic consol,
car la veu de l'home a qui estima,
sent, cada dia, al tombar la cantonada
i la pobra cega resta agradada
d'aquella veu que apar cosa divina.
Després de la diària escomesa,
de goig son rostre s'il·lumina
i la cega camina
del foc d'amor encesa
I torna sa gran malastrugança
a invadir de tenebres son cor amorosit,
reflexant en son rostre la pena i el neguit
d'una vida i un amor sens esperança.

JOSEP COLLSEMATA

Fa pocs dies, per ordre governativa quedaren retirats de la venda els exemplars de l'última obra del comte de Romanones.

L'eminent diva catalana Maria Barrientos, està obtenint un triomf complet a l'Amèrica, amb el seu exquisit repertori.

A Mendoza ha obtingut un èxit esclatant. A més de les cançons del seu repertori selecte, cantà alguna que altra cançó catalana. Culminà el seu èxit en l'execució de la cançó popular catalana *Plany*.

El Govern de Macdonald fou derrotat a la Cambra dels Comuns, però el rei li ratificà la confiança i es faran noves eleccions el dia 29.

Aquest principi democràtic és digne de tota atenció. Uns quants centenars d'homes elegits pel poble derroten el govern, però un alt sentit comú, que falta en alguns altres pobles, imposa que sigui altra vegada el poble el qui decideixi.

Això és tenir un veritable tacte polític. L'estat i el govern són patrimoni del poble i no com alguns entenen equivocadament que el poble és per l'estat o pel govern.

El primer viatge presidencial de M. Doumergue, el president de la veïna república francesa, ha estat a Nîmes, el seu país natal.

L'amor a la terra que ens ha vist néixer i on hi tenim els nostres més grans records de goig i de

Una bona pensada

—Com que no em queda res més, em vaig a empenyar el cap.
Així com així tampoc es necessita el cap per a viure!

dolor, pels homes que veritablement són homes i tenen una valor en el món, predominat tota la vida.

Malament respectarà la pàtria dels altres qui no sap estimar la seva.

Nîmes s'ha desbordat en festes i entusiasme festejant el seu fill il·lustre.

Ha mort Anatole France, una de les més grans glòries mundials i sens dubte el més erudit dels francesos d'avui. Ha mort a l'edat de vuitanta anys a la seva finca de la Bechellerie, prop de Tours.

Anatole France era un lliure pensador de pri-

mera magnitud. Reconeixia els drets de l'home tan sovint atropellats pels homes vils que imposen la seva bestialitat despòtica damunt del seny i de la raó.

Descansi en pau el gran Anatole France.

Sempre en veureu de noves. Ara fan vacunar els gossos contra la ràbia, segurament a proposta del regidor Navarro. Es una cosa que per ésser tan nova ens fa gràcia i que no sabem pas si anirà bé.

Si és que va bé això, seria d'un interès gran i d'un gran bé humanitari. Podria ésser útil no sols pels gossos, sinó per les persones. Quants i quants

casos s'han donat de fòbia que són dignes de tota compassió.

Les subsistències cada dia més elevades. S. M. la mongeta, com que des de petita ja va aprendre d'enfilar-se, va tan alta que no es veu. Els cigrons, que per alguna cosa ja neixen amb globo, estan volant per les regions etèrees, tan amunt que ni es poden albirar. I tot així. Si no ens aixequem enlaire per empaitar-les, em sembla que farem més badalls de gana que de son.

En un poble de Sevilla ha mort el propietari Ferràn Ruíz Ramos, qui ha disposat en el testament que es perdonin els deutes dels seus masovers, que ascendien a unes 40.000 pessetes i quan morí la seva esposa que la seva hisenda passí a ésser dels pobres.

Els rics d'aquí no és fàcil que en prenguin exemple, perquè els rics d'aquí són sevillans i en canvi aquest sevillà és bo de debò.

El baró de Viver a l'Ajuntament no hi ha anat a fer els gegants, segons ens digué ell mateix, però sí que hi ha anat a ensorrar pigmeus.

No podem aprovar-li de cap de les maneres això de l'ensorrada de les barraques.

Si el baró de Viver no vol barraques que faci cases barates.

Les subsistències amunt i l'estómac buit i avall.

Sort que si no mengem, almenys tenim entusiasmes, perquè això sí, ens entusiasmem amb tot. Diumenge mateix ens entusiasmarem amb la festa de la raça. Colomb fou molt visitat, però ell tan avorrit com sempre dalt del seu punxó mirant la brutícia que té a sota i veient volar les subsistències en forma d'aeroplans.

Els aragonesos en festejar la *Pilarica* han tingut enguany un descuit; el de cantar-li unes cobles a la imatge de la Mare de Déu del Pilar, que els esperava a la porta de Sant Jaume rodejada de bombetes elèctriques enceses, com tots els anys.

I no és això el pitjor; sinó que els esperaven també al ras bon nombre d'amadors de la jota aragonesa, i *Maritxa, res no veig*. El que sí es veu és que els organitzadors de la festa no en sabien jota d'aquesta costum.

A l'hora d'entrar en màquina retallem aquesta notícia de la premsa:

El general Primo de Rivera ha sigut nomenat alt comissari d'Espanya en el protectorat del Marroc i general en jefe de l'exèrcit d'operacions a l'Àfrica, sens cessar, no obstant, en la quefatura del Govern.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8